

роки німецької окупації у Львівському гетто і Янівському концтаборі загинуло понад 250 000 чоловік.

Висновки. Україна має потужний туристичний потенціал. Проведений SWOT-аналіз туристичного ринку країни вказує на величезні можливості створення нових туристичних маршрутів на основі нових видів туризму.

Серед нових екстремальних видів туризму в країні популярними є сноубординг, дайвінг, балунінг. Серед інших видів – промисловий, похмурий, медичний туризм.

Список використаних джерел

- 1.Боголюбов В.С. Організація спеціальних видів туризму. - Санкт-Петербург: СПб ГІЕУ, 2010. – 116 с.
- 2.Бойко М.Г. Туристична привабливість України: закономірності формування та орієнтири розвитку/ М.Г. Бойко // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — №16. — С. 34.
- 3.Гарбера О.Є. Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України / О.Є. Гарбера // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 23. — С. 29—31.
- 4.Державна програма розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. – Київ, 2013. – 60 с.
- 5.Кирилюк Л.М. Нові види туризму України // Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія: географія. – Вінниця, 2008 – Випуск 17 – с.191-195.
- 6.Музиченко-Козловська О.В. Економічне оцінювання туристичної привабливості території: Монографія. - Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 176 с.
- 7.Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. — К.: Знання, 2011. — 334 с.

Бочаров В.

*магістрант II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – доц. Мариняк Я.О.*

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Сучасні умови розвитку вітчизняної економіки вимагають від держави ефективних рішень щодо використання усіх видів ресурсів. Туристична галузь в багатьох країнах світу грає значну роль. Звісно, що доходи від туризму спричинені цілою низкою факторів, якими володіють далеко не всі країни. Проте туристична галузь, усюди є пріоритетом розвитку економік у світі і тому, держави у різні способи надають підтримки розвитку туристичної галузі.

Проблеми практики та теорії державної підтримки туристичної галузі в Україні визначені у наукових працях В. Бабарицької, М. Бойко, С. Галасюк, Н. Дехтяр, В. Єрмаченко, І. Писаревського, С. Мельниченко, Т. Ткаченко та ін.

Державна підтримка може надаватись підприємницькому сектору, установам різної форми власності, громадським організаціям, окремим соціальним групам.

Аналізуючи пріоритетні напрями, які закладені в Законі України «Про туризм», можна стверджувати, що вони майже не реалізуються, адже в економіці України не закладені спеціальні кошти на конкретний розвиток цих напрямів. Не ставляться конкретні загальнонаціональні цілі щодо покращення показників від туристичної діяльності. Більш цього, на превеликий жаль, не виконуються у необхідному обсязі регіональні цільові програми підтримки туристичної галузі, які покликані вирішувати проблеми на конкретній території. Все це стримує розвиток підприємництва в туристичній галузі та унеможливує зростання економічного ефекту для надходження до бюджету.

Форми та методи державної підтримки туристичної галузі майже однакові в світі, але підходи до їх імплементації, зміст та взаємозв'язок елементів зовсім різний, за умов відмінності економік, наявності необхідних ресурсів, інфраструктури, клімату, політичної ситуації та цілої низки інших факторів.

Економічні інструменти створюють стимули переважно через покращення умов соціально-економічної діяльності, наприклад, при полегшенні доступу до ресурсів, зменшенні бар'єрів входу у галузь, забезпеченні симетричності інформації тощо. Фінансові інструменти являються стимулом, коли полегшують доступ до капіталу або зменшують витрати підприємств.

Проблема організаційно-правового забезпечення є фундаментом негативних подій, які перешкоджають розвитку туризму в Україні.

Упродовж незалежності України, органи державної влади, які реалізують державну політику в питанні розвитку туризму постійно змінювались, не забезпечуючи ефективного стабільного розвитку галузі. З 1993 по 1999 рік було створено Державний комітет України з туризму (підпорядкований Кабінету Міністрів України). Ним виведено з тіньового сектору діяльність туристичних підприємств, розширено програми та підвищено якість туристичних послуг. Україна в 1997 році стала Дійсним членом Всесвітньої туристичної організації. Наступним центральним виконавчим органом з туризму (1999-2001 рр.) був Державний комітет молодіжної політики, спорту та туризму. Молодіжна

та фізкультурно-спортивна сфери відсунули туристичну сферу на третій план. Пізніше з 2002 по 2005 рр. утворена Державна туристична адміністрація, при якій відбулися зміни в національному законодавстві щодо регулювання інвестиційної діяльності, функціонування туристичних підприємств та організацій, готельного бізнесу. З 2006 по 2010 рр. Центральним органом управління галуззю стає Міністерство культури і туризму з Державною службою туризму та курортів.

У грудні 2010 р. внаслідок реорганізації центральних та урядових органів державної влади України утворилось Міністерство інфраструктури України з функціями по реалізації державної політики у сфері туризму. Як і раніше, основною функцією міністерства є управління транспортом і зв'язком, а Державне агентство з туризму та курортів приєднано до нього.

У 2015 році у складі Міністерства економічного розвитку і торгівлі, створено відділ розвитку туризму, який функціонує на даний момент. Зазначимо, що організаційні зміни органів державної влади спостерігаються не тільки в туристичній галузі, а в цілому в майже усіх галузях народного господарства. Можна пригадати постійні структурні зміни в Міністерстві освіти та науки, та об'єднання із молодіжною політикою та спортом, а потім знову відокремлення. Таким чином характер державних реформ має декларативний характер, в той час, як реальні заходи не виконуються.

У Постійні організаційні зміни у центральних органах влади, які регулюють туристичну діяльність, не сприяють вирішенню загальнонаціональних та регіональних проблем, адже разом із організаційною формою, змінюється і нормативні документи. На сьогоднішній день, основними нормативно-правовими документами, які регулюють діяльність суб'єктів туристичної галузі є див. табл. 1.

Таблиця 1

Нормативно-правове забезпечення туристичної галузі України
(узагальнено автором)

Види законодавчого акту	Назва законодавчого акту
1	2
Закони України	«Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР; «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III; «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. №1775-III; «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 р. №3773-VI;

Укази Президента	«Про додаткові заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в Україні» від 14 серпня 2009 р. №611/2009; «Про підтримку розвитку туризму в Україні» від 2 березня 2001 р. №127/2001; «Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні» від 21 лютого 2007 р. №136/2007;
Постанови та розпорядження Кабінету міністрів України	«Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» від 15 березня 2006 р. №297 «Про затвердження заходів щодо розвитку іноземного і внутрішнього туризму» від 27 червня 2003 р. №390-р; «Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів» від 6 серпня 2008 р. №1088-р; «Про Правила в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію» від 29 грудня 1995 р. №1074; «Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» від 29 липня 2009 р. №803; «Про затвердження Загального положення про санаторно-курортний заклад» від 11 липня 2001 р. №805; «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у туристичній сфері та визначається періодичність планових заходів державного нагляду (контролю)» від 21 січня 2009 р. №25
Державні національні стандарти	ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів»; ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Заклади розміщування. Загальні вимоги»; ДСТУ 3862-99 «Громадське харчування. Терміни і визначення»; ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація»; ДСТУ 4527:2006 «Послуги туристичні. Заклади розміщення. Терміни і визначення»;

Важливо зазначити, що для ефективного управління туристичною галуззю нормативно-правові документи не повинні суперечити один одному.

В Україні відсутній дієвий механізм державної підтримки туристичної галузі. Про це свідчать труднощі та недоліки (відсутність державної програми розвитку туризму, постійна зміна державних управлінських структур, нормативно-правове забезпечення, роз'єднаність бізнесу та держави, відсутність галузевих інфраструктурних проєктів та ін.), які існують у середовищі туристичної галузі.

Список використаних джерел

1. Герасименко В.Г. Основы туристического бизнеса. - Одесса: Черноморье, 1997. - 187 с.
2. Гнатюк М.Р. Закон України «Про туризм»: Постатейний коментар. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 200 с.
3. Закон України «Про туризм» // Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. – К.: 2003.- №50. – С.34-56.

Васько О.

*магістрантка II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – доц. Кузшшин А.В.*

СПЕЦИФІКА ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЗОВЕЦЬКОГО ВОЄВОДСТВА (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

Подорож і туризм – нерозривні поняття, які характеризують певний вид життєдіяльності людини. Характерною дією, що визначає та відокремлює подорожі від інших видів діяльності, є переміщення людини в іншу місцевість або країну, континент, що не є його звичайним місцезнаходженням або місцем проживання. Це може бути окрема людина або групи людей, яких об'єднує спільна мета або інтерес: експедиції, дипломати, мігранти, переселенці. Для окремих народів подорож – це спосіб життя: цигани, бедуїни тощо. Таким чином, подорож – це переміщення людей в часі та просторі, а людина, що здійснює подорож, незалежно від цілей, напрямків, засобів пересування та часових інтервалів, називається подорожуючим.

Туристичний потенціал території – ємне, багатоаспектне поняття, що охоплює сукупність природних, етнокультурних та соціально-історичних ресурсів, а також наявної господарської і комунікаційної